

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

Vräkningsförebyggande arbete

– en kvalitativ studie om organisation och makt
inom det vräkningsförebyggande arbetet i Borås Stad.

Socionomprogrammet

C-opsats

Författare: Maria Kirilov och Tune Ikatti

Handledare: Lage Svedelius

ABSTRACT

Titel: *"Vräkningsförebyggande arbete – en kvalitativ studie om organisation och makt inom det vräkningsförebyggande arbetet i Borås Stad."*

Författare: Maria Kirilov och Tune Ikatti

Institution: Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet, VT 2009

Nyckelord: Vräkningsförebyggande, organisation, bostadspolitik, och makt.

Vårt syfte med studien är att belysa det i Borås Stad vräkningsförebyggande arbetets organisation och funktion. Våra frågeställningar utifrån syftet har varit:

Är det vräkningsförebyggande arbetet gynnsamt, för vem och varför?
Hur ser maktförhållandena ut när det gäller vräkningsförebyggande arbete?
Hur kan arbetet utvecklas och på sikt skapa en förändring?

Vi har genomfört en kvalitativ studie och använt oss av den kvalitativa metodens semistrukturerade intervju. Vi har valt att belysa vår empiri med hjälp av teoretiska begrepp så som makt, intressentanalys men även organisationsteoretiska begrepp så som ledning och målsättning. De slutsatser vi kommit fram till utifrån empirin är att det i det vräkningsförebyggande arbetet finns flera intressenter vilka på olika sätt gynnas av arbetet. Vi har också funnit att makt är en betydande faktor i det vräkningsförebyggande arbetet.

ABSTRACT

Title: *"Eviction preventative work – a qualitative essay about organization and power regarding eviction preventative work in Borås Stad"*

Authors: Maria Kirilov and Tune Ikatti.

Faculty: Department of Social Work, Gothenburg University.

Keywords: Eviction prevention, organization, housing policy and power.

This essay's aim is to illuminate the eviction preventative work in Borås Stad, when it comes to residents, as well as its organization and function. We will attempt to answer the following questions in our essay:

Is the eviction preventative work favorable, for whom and why?
Is there any power struggles when it comes to eviction preventative work?
How can the work develop and in the long run create change?

We have accomplished a qualitative essay and used a method called semi-structured interviewing while talking to our informants. We have chosen theoretical concepts such as power, stakeholder analyzes, management and organization objectives to elucidate the information we gathered. We found, for instance, that stakeholders get diverse profits out of working with eviction prevention. We also found that power is an important element when it comes to affecting eviction preventative work.

Förord

Vi vill tacka er vilka hjälpt oss genom denna c-uppsats; vår handledare Lage Svedelius för kloka råd, Ronny Tikkanen för hans inbrott i sista minuten, våra respondenter för att de avsatte tid att träffa oss, Jonas för tekniken samt Linda för lånet av datorn.

Tack även till Socialtjänsten i Borås Stad vilka lät oss komma in i verksamheten samt det privata hyresbolaget för att de ställde upp som respondent.

Maria & Tune

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
1.1 Syfte och frågeställningar	2
1.2 Avgränsningar	2
2 Bakgrund	3
2.1 Historik	3
2.2 Tidigare forskning	5
2.3 Hyresrättens förverkande	6
3 Teorier och begrepp	8
3.1 Intressentanalys	8
3.2 Organisationsteori	8
4 Metod	11
4.1 Kvalitativ metod	11
4.2 Litteraturgenomgång	11
4.3 Urval	11
4.4 Datainsamling	12
4.5 Reliabilitet och validitet	12
4.6 Bearbetning och analys av materialet	13
4.7 Forskningsetiska krav	14
5 Resultat och Analys	15
5.1 Roll i organisationen	15
5.2 Organisation och makt	16
5.3 Ledning	19
5.4 Hur gynnas de olika intressenterna	20
5.5 Sekundära bostadsmarknaden	21
5.6 Förebyggande	23
5.7 Bostadspolitik	26
6 Slutdiskussion	28
6.1 Är det vräkningsförebyggande arbetet gynnsamt, för vem och varför?	28
6.2 Hur ser maktförhållandena ut när det gäller vräkningsförebyggande arbete?	28
6.3 Hur kan arbetet utvecklas och på sikt skapa en förändring?	29
7 Förslag till vidare forskning	31
8 Referenslista	32
Bilaga	

1 Inledning

I detta kapitel introducerar vi vårt val av ämne genom en inledande presentation samt syftet med studien och dess frågeställningar. Vidare redovisas uppsatsens avgränsningar.

Vårt val av uppsatsämne aktualiserades under vår praktikperiod, då vi presenterades för den i Borås Stad nystartad grupp vilken skulle arbeta vräkningsförebyggande. En av oss har under praktiktiden inom Individ och familjeomsorg möt klienter vilka slagits ut från bostadsmarkanden och på nära håll följt hur svårt det är att återta en plats, därav väcktes intresset att få mer kunskap i ämnet. Särskilt intressant blir det när vi i *Borås Stads Budget 2009* under rubriken *Borås en hållbar tillväxt* och underrubriken *Framtids frågor* läser:

”I Borås skall ingen behöva vara bostadslös. Varje individ skall erbjudas hjälp och stöd för att så fort som möjligt kunna ändra sin situation.” (Borås Stad, 2009 s. 8)

Tidigare studier har visat på att det finns ett samband mellan vräkning och hemlöshet och som ett led i Socialstyrelsens hemlöshetssatsning har det varit möjligt för kommuner att ansöka om stimulansmedel för att kunna bedriva vräkningsförebyggande arbete, något vilket Borås Stads Socialnämnd anammat. Det av Socialnämnden vräkningsförebyggande arbetet i Borås Stad har en projekttid på två år med start september månad år 2008. Av sammanfattningen av projektbeskrivningen framgår följande:

”Utveckla ett mer aktivt och tidigare stöd till personer/familjer där hyresförhållandet inte fungerar, genom aktivt uppsökande och förebyggande individriktat stöd med hög tillgänglighet. Vidareutveckla samverkansformer mellan socialtjänsten, Kronofogdemyndigheten och hyresvärdar i Borås Stad. Målet är att öka antalet familjer/personer som kan få/behålla sitt förstahandskontrakt och därmed minska antalet vräkningar.” (Ansökan till vräkningsförebyggande, 2008)

Här framgår även att målgrupperna för det vräkningsförebyggande arbetet från Socialnämndens sida är unga under 25 år, barnfamiljer samt äldre över 65 år. Något som särskiljer projektet i Borås Stad från tidigare vräkningsförebyggande projekt, vilka fått medel av Socialstyrelsen, är att även ett av de kommunala bostadsbolagen har beviljats stimulansmedel och blivit en projektpartner till Socialnämnden. Andra samarbetspartners i projektet är övriga kommunal bostadsbolag, privata bostadsbolag och privata hyresvärdar samt Kronofogdemyndigheten.

Det vräkningsförebyggande arbetet består av två delar, en operativ grupp och en styrgrupp, vi har valt att lägga vårt fokus utifrån socialtjänstens perspektiv i den operativa gruppen.

1.1 Syfte och frågeställningar

Vårt syfte med studien är att belysa det i Borås Stad vräkningsförebyggande arbetets organisation och funktion.

Våra frågeställningar är följande:

- Är det vräkningsförebyggande arbetet gynnsamt, för vem och varför?
- Hur ser maktförhållandena ut när det gäller vräkningsförebyggande arbete?
- Hur kan arbetet utvecklas och på sikt skapa en förändring?

1.2 Avgränsningar

När det talas om boende och bostadspolitik går det i stort sett inte att undgå att beröra bostadslöshet och hemlöshet. Vi har i vår studie valt att avgränsa oss kring de vilka har boende, men av olika anledningar står inför hotet om vräkning samt det arbete som bedrivs för att förebygga och förhindra vräkning. Detta förhindrar i förlängningen bostadslöshet, hemlöshet och är således det slutgiltiga målet för den vräkningsförebyggande gruppen, men vi har alltså valt att inte fördjupa oss i problematiken som följer efter en vräkning.

2 Bakgrund

I detta kapitel kommer vi att redogöra för historik, tidigare forskning samt hyreslagen.

2.1 Historik

Sedan mitten av 1900-talet har bostadspolitiken varit en del av den allmänna socialpolitiken, med strävan om att alla i folkhemmet skulle få en bra levnadsstandard (Andersson/Swärd, 2007). En av de viktigaste delarna i bostadspolitiken har varit allmännyttan vilken skulle var öppen för alla och på så sätt vara garant i bostadsförsörjningen (Sahlin, 2000). Dock är den bostadspolitik vi ser i dag starkt påverkad av de förändringar av bostadsmarknaden vilka följde av lagändringen år 1993 gällande bostadshänvisningen och bostadsförsörjningen. Subventioner till byggandet togs bort i syfte att marknadsanpassa bostadsmarknaden, marknaden skulle genom konkurrens tillhandahålla bostäder till alla. Samtidigt minskades den statliga regleringen av kommunens ansvar gällande boendefrågan (Turner, 2000). Kommunen ansvarade inte längre för att främja bostadsförsörjningen vilket konkret innebar att Bostadsförmedlingarna avskaffades, så även i Borås Stad. Kommunen kunde inte längre på lagliga grunder styra över de lediga lägenheterna vilket de tidigare gjort genom Bostadsanvisningsrättslagen. Krasst kan sägas att de kommunala bostadsbolagen befriades från sitt samhällsociala ansvar då verksamheten gjordes mer affärs- och vinstinriktad (Sahlin, 2007).

Under 1990-talets propositioner och statliga utredningar gjordes ett lika med tecken mellan att vara vräkt och att inte klara ett eget boende samtidigt som det ålades socialtjänsten att ge stöd och alternativt boende till dem vilka inte klarade eget boende (Sahlin, 2007). Från detta har en sekundär bostadsmarknad vuxit fram vilken innefattar att de av socialtjänsten hyrda boenden hyrs ut i andra hand till klienter, vilka av olika skäl inte godkänts av värden som hyresgäst. Den nya hyresvärden blir således socialtjänsten vilken inte bara skall stå som garant av hyran gentemot hyresvärden, utan även stå för tillsyn och eventuell vräkning (Sahlin, 2007). Hyresgästen erhåller således inte besittningsrätt till boendet och då boendet är en form av bistånd genom socialtjänsten villkoras boendet med en arbetsplan (Sahlin, 2000). I detta är det viktigt att få med uppkomsten av den sekundära bostadsmarknaden. Tanken om kommunen som andrahandsuthyrare väcktes av allmännyttans organisation SABO redan på 1980-talet, då de kommunala bolagen ställde som krav gentemot kommunen att stå för kontrakten för de hyresgäster vilka ansågs riskabla eller kunde generera en vräkning (Sahlin, 2000). Utifrån detta kunde värden bortse från besittningsskydd, ansvar och kostnader för vräkning. Ett system vilket socialtjänsten accepterade (Sahlin, 2000) för att säkra boenden och på så sätt undvika hemlöshet.

Studier tyder på att socialtjänsten inte kan fokusera på klienternas brist på bostad, då detta inte ses som ett isolerat socialt problem, utan tar fasta på problem vilka naturligt ligger i socialtjänstens uppdrag. Exempel på detta är missbruk, ekonomiska svårigheter och psykiska problem. Således finns en risk i att det strukturella problemet, det vill säga att det är brist på bostäder, görs om till individuella svårigheter (Socialstyrelsen, 2006b).

Ett begrepp vilket under lång tid inte förekommit i den svenska välfärdspolitiken är hemlöshet. Sedan 1980-talet har hemlöshet erkänts som ett problem och därefter blivit ett centralt begrepp i dagens bostadspolitik och väl använt i debatten (Hansen Lofstrand/Nordfeldt, 2007). Många organisationer och andra lobbygrupper har under 1990-talet genom att föra ut hemlöshetsproblematiken i media gjort problemet publikt och på så sätt ställt krav på makthavare (Swärd, 2007). På ordförande för Föreningen Stockholms hemlösa

Rolf Nilssons (2009) blogg fann vi dock en kritisk röst, vilken menar att hemlöshet även blivit ett kommersiellt begrepp runt vilket en marknad byggs där målet är att erbjuda den optimala lösningen för hemlösheten. En person vilken är hemlös förknippas vi ofta med en bild av en person med psykisk ohälsa och sociala problem, oftast i form av missbruk, förutom det faktum att personen saknar bostad (Svärd, 2000 & 2008). Dock är denna bild av hemlöshet inte applicerbar på samtliga bostadslösa. Det räcker med att få problem med sin ekonomi och inte klara att betala sin hyra för att hamna utanför bostadsmarknaden och således räknas som hemlös. Med andra ord är vräkningar en del av hemlöshetsproblematiken. Under år 2007 verkställdes 3 200 vräkningar enligt Socialstyrelsen, 85 % av dessa på grund av bristande betalning (Socialstyrelsen, 2008).

Sedan år 2002 har Socialstyrelsen fått i uppdrag av regeringen att belysa dagens hemlöshet, att utveckla kunskap om hemlöshetens omfattning och skapa metoder för att motverka hemlöshet genom kartläggningar och stöd till lokalt utvecklingsarbete. Socialstyrelsen har därav tillsammans med Kronofogdemyndigheten gjort en satsning på kommunal nivå där kommunerna har haft möjlighet att ansöka om stimulansmedel för att utveckla och bedriva det vräkningsförebyggande arbetet lokalt. I planering av de vräkningsförebyggande insatserna, menar Socialstyrelsen att det är betydelsefullt att beakta sambandet mellan vräkning och hemlöshet (Socialstyrelsen, 2008).

Socialstyrelsen ger socialtjänsten ansvaret för det vräkningsförebyggande arbetet då den handlägger ärenden vilka är förknippade med risk för vräkning. Samt att det vräkningsförebyggande arbetet har en stark förankring i den kommunala organisationen och bör ingå i socialtjänstens permanenta verksamhet. Även om Socialstyrelsen menar att socialtjänsten är de vilka skall arbeta med det vräkningsförebyggande har de inte på egen hand verktygen för att lösa problemet med hemlöshet. Det finns andra politiska områden, så som arbetsmarknads- och integrationspolitik, vilka har betydelse för utvecklingen av hemlösheten. Då hemlöshet måste ses som både ett individuellt och ett strukturellt problem krävs lösningar av många samverkande aktörer (Socialstyrelsen, 2008).

I kommunernas vräkningsförebyggande arbete är det viktigt att det finns olika typer av insatser tillgängliga. Det finns mer direkta insatser så som hyresrådgivning eller insatser vilka skall verka under längre tid så som budget- och skuldrådgivning, missbruksvård och boendestöd. Socialstyrelsen har i sin kartläggning av vräkningsförebyggande arbete konstaterat att socialtjänstens företrädare tidigare känt att insatserna kommit för sent, både på grund av bristfälliga rutiner inom den egna organisationen, men även på grund av att hyresvärdar ibland signalerar för sent. Hyresvärdar å andra sidan menar att det många gånger är svårt att få kontakt med socialtjänsten för att få till stånd en dialog och informera om ett ärende (Socialstyrelsen, 2006). Dock ser inte socialtjänsten som sin uppgift att hålla med bostäder utan att arbeta med klienten i ett förändringsarbete (Sahlin, 2000).

I regeringens strategi är ett av de utpekade målen att inga barn skall vräkas. Dock visar utredningen *Vräkning och hemlöshet – drabbar också barn* (SOU 2005:88) på brister gällande det lokala planet. Enligt Socialstyrelsens kartläggning år 2005 visade det sig att drygt 5000 av de hemlösa var föräldrar till barn under 18 år (Socialstyrelsen, 2006a). Siffran av hur många barn som direkt eller indirekt berörts av vräkning är något osäker (Ds 2004:41). I enlighet med Kronofogdemyndighetens hemsida (090331) var 718 stycken barn berörda av vräkning under år 2008.

Men faktum kvarstår att det vräks barnfamiljer oberoende hur tillgången av bostäder ser ut (SOU 2005:88). Samt att vräkningar påverkar barn oavsett om de bor stadigvarande, växelvis eller har umgänge med en vräkt förälder eller vräkta föräldrar. Enligt Socialstyrelsens lägesbeskrivning (2008) är det inte ovanligt att barnfamiljer omdefinieras till att bli ensamstående utan barn i samband med vräkning. Barnet vilket bott hos den vräkta vårdnadshavaren skrivs hos den andre föräldern och således är det inte en barnfamilj som vräks (Socialstyrelsens, 2008).

En vräkning innebär kostnader och huvudregeln är att hyresgästen själv är den som skall stå för dessa. Kronofogdemyndigheten är den myndighet vilken har till uppgift att driva in kostnaderna, så som gäller för övriga skulder till Kronofogdemyndigheten. Således består inte skulden längre av själva hyresskulden utan även av administrativa avgifter, byte av lås, städkostnader samt de eventuella avgifter vilka Kronofogdemyndigheten har för transport och magasinering av bohag. De senare kostnaderna brukar i normalfallet uppgå till omkring 15 000 kr, men det förekommer att kostnaderna blir betydligt högre (Socialstyrelsens, 2008).

2.2 Tidigare forskning

När vi tittar på tidigare forskning finner vi att vräkning är starkt kopplat till hemlöshet och som vi klargjorde för under avgränsningar har vi inte för avsikt att gå djupare in på hemlöshetsproblematiken. Dock finner vi det svårt att inte beröra begreppet då mycket av den tidigare forskningen om boende utgår från nämnda problematik.

En av de mer tongivande forskarna i ämnet hemlöshet är Hans Swärd, professor i socialt arbete, Lunds Universitet. Swärd menar att en egen bostad är hemlöshetens kärnproblem och en förutsättning för att andra problem skall få sin lösning, så som missbruk och ekonomisk utsatthet. Därav blir ett av kommunernas viktigaste mål att integrera de hemlösa på den ordinarie bostadsmarknaden (Swärd, 2000).

I Borås Stad, där vi har bedrivit vår studie, är hemlösheten ett växande problem. Något vilket Anders Solum–Faeste, socionom, tar upp i sin master uppsats vid Göteborgs Universitet ”*Hemlöshets situationen i Borås – För de värst utsatta*”. Solum–Faeste presenterar att antalet personer med definitionen hemlös har ökat år 2008 till 123 personer i Borås Stad ställt mot år 2006 siffra då antalet var 86 personer. Detta trots att den sekundära bostadsmarknaden med Kommunen som hyresvärd har ökat. Något vilket Solum–Faeste ser som en fara för den enskilde då denne lätt blir kvar i denna boendeform och inte kommer vidare till ett förstahandskontrakt. Detta strider mot normaliseringsprincipen, det vill säga det vilket ligger så nära det normala som möjligt. På detta sätt tvingas Socialtjänsten i Borås använda resurserna till att ordna boende åt klienter i stället för att kunna ge vård och behandling. Solum–Faeste ställer sig kritisk till att allmännyttans sociala ansvar har minskat och menar att i dagsläget finns ingen skillnad mellan dem och de privata hyresvärdarna. Således ställer han sig frågande till allmännyttans berättigande (Solum–Faeste, 2008).

Ett annat begrepp vilket vi stött på gällande boende är den sekundära bostadsmarknaden något som Ingrid Sahlin, professor i socialt arbete vid Göteborgs Universitet har forskat om. Sahlin menar att de bostadspolitiska förändringar vilka genomfördes under 1990-talet förde med sig att den sekundära bostadsmarknaden ökat med 58 % sammantaget över landet (Sahlin, 2007). Samt att när den sekundära bostadsmarknaden ökar är det ett tecken på att varken den eller den reguljära bostadsmarknaden fungerar som den skall. Vidare ser inte Sahlin något samband mellan lediga lägenheter i en kommun och andelen hemlösa. Lediga

lägenheter innebär inte lägenhet till en hemlös utan resulterar i fler specialkontrakt där kommunen står på kontraktet. Sahlin (2007) menar att bristen på en statlig bostadspolitik vilken behandlar bristen av bostäder har tvingat fram denna lokala hemlöshetspolitik vilken socialtjänsten är avsedd att sköta. Denna lokala politik vilken skall verka för att minska hemlöshet gynnar endast hyresvärdarna samt möjliggör den kommunala allmännyttan att komma längre ifrån det sociala ansvaret. Förlorare av systemet, enligt Sahlin, är den bostadslöse vilken inte har de egenskaper som bostadsmarknaden kräver. Sahlin (2007) anser att så länge kommunerna inte använder den kommunala allmännyttan till att säkra bostadsförsörjningen utan ser dem som ett sätt att stärka den kommunala ekonomin går det inte att lösa hemlösheten.

Behovet från socialtjänstens sida att göra den bostadslöse till klient anser Cecilia Hansen Löfstrand, fil.dr i sociologi, Göteborgs Universitet, beror på att de skall passa in i det kommunala systemet för problemhantering. Hon ser således att har personen inga andra problem än avsaknad av bostad och skulder får personen igen hjälp med boende (Hansen Löfstrand, 2007). Dock är det aldrig fråga om att som klient få hjälp in på den reguljära bostadsmarknaden. Hansen Löfstrand (2007) menar även att det görs en skillnad på hur barnfamiljer betraktas, där bostadslösa män med barn kategoriseras som ensamstående till skillnad mot kvinnor med barn vilka prioriteras i arbetet att ordna boende.

När det gäller frågor som hemlöshet och vräkning är samverkan och projektpartners begrepp som är viktiga, då begreppen är såpass komplexa att det krävs fler än en aktör. Marie Nordfeldt, fil.dr i kulturgeografi, Ersta Sköndal högskola, menar att detta kan vara nödvändigt för att nå fram till en lösning, till exempel samverkan mellan hyresvärdar och socialtjänst för att lösa boende genom sociala kontrakt. En viktig aspekt i samverkan menar Nordfeldt (2007) är maktrelationer mellan aktörerna och varnar för att samverkan kan, om det finns en otydlighet i ansvarsfördelning, göra att tredje man kan komma i kläm.

Janne Flyghed, docent i kriminologi, Stockholms Universitet, menar att siffran av antal vräkningar kan få oss att tro att antalet vräkningar har stabiliserats, men anser att den främsta anledningen är att de resurssvaga idag inte kommer in på bostadsmarknaden. Genom kreditprövningar och referenstagning av före detta hyresvärdar är ingången till bostadsmarknaden stängd för denna grupp (Flyghed, 2000). Vidare menar Flyghed (2000) att vi idag har en god kunskap om vilka hushåll som vräks och varför, den ensamstående mannen mellan 25-45 år med anledning av hyresskuld. Denna hyresskuld är liten i förhållande till vad kostnaden för en vräkning blir, låssmed, flyttfirma, magasinering, jourboende och avgifter. Lösningen, enligt Flyghed, vore att inrätta en vräkningsakut vilken kunde gå in med en lånebuffert och där igenom ge den vräkningshotade anstånd tills denna kommit på fötter. Detta utifrån att varje vräkning ökar risken att drastiskt försvaga en persons position på bostadsmarknaden och att det finns en koppling mellan vräkning och hemlöshet (Flyghed, 2000).

2.3 Hyresrättens förverkande

Vi kommer inte att beröra hyreslagen mer ingående i vår analys, men ser ändå att det är av vikt för en utomstående läsare att ta del av lagrummet.

I enlighet med hyreslagen, vilken är en del av Jordabalken, har en hyresgäst förverkat sin besittningsrätt till boendet om denne uteblir med betalning av hyra eller betalar hyran senare än sex dagar efter utsatt datum. Emellertid kan hyresgästen genom en återvinningsfrist på 18

dagar behålla besittningsrätten om denne betalar in hyran. Har dock hyresgästen använt återvinningsfristen allt för många gånger blir denne till sist av med besittningsrätten till boendet. Besittningsrätten kan även bli förverkad på grund av störande beteende, näringsverksamhet, olaga uthyrning eller att kriminell verksamhet bedrivs i boendet (Socialstyrelsen, 2008).

42 § Hyresrätten är förverkad och hyresvärden berättigad att säga upp avtalet att upphöra i förtid,

1. om hyresgästen, när det gäller en bostadslägenhet, dröjer med att betala hyran mer än en vecka efter förfallodagen och annat inte följer av 55 d § femte-sjunde styckena,
2. om hyresgästen, när det gäller en lokal, dröjer med att betala hyran mer än två vardagar efter förfallodagen,
3. om hyresgästen utan behövt samtycke eller tillstånd överlåter hyresrätten eller annars sätter någon annan i sitt ställe eller upplåter lägenheten i andra hand och inte efter tillsägelse utan dröjsmål antingen vidtar rättelse eller ansöker om tillstånd och får ansökan beviljad,
4. om lägenheten används i strid med 23 eller 41 § och hyresgästen inte efter tillsägelse vidtar rättelse utan dröjsmål,
5. om hyresgästen eller någon annan, till vilken hyresrätten överlåtits eller lägenheten upplåtits, genom vårdslöshet är vållande till att ohyra förekommer i lägenheten eller genom underlåtenhet att underrätta hyresvärden om detta bidrar till att ohyran sprids i fastigheten,
6. om lägenheten på annat sätt vanvårdas eller hyresgästen eller annan, till vilken hyresrätten överlåtits eller lägenheten upplåtits, åsidosätter något av vad som skall iakttas enligt 25 § vid användning av lägenheten eller inte håller den tillsyn som krävs enligt nämnda paragraf och rättelse inte utan dröjsmål sker efter tillsägelse,
7. om i strid med 26 § tillträde till lägenheten vägras och hyresgästen inte kan visa giltig ursäkt,
8. om hyresgästen åsidosätter avtalsenlig skyldighet, som går utöver hans skyldigheter enligt detta kapitel, och det måste anses vara av synnerlig vikt för hyresvärden att skyldigheten fullgörs, eller
9. om lägenheten helt eller till väsentlig del används för sådan näringsverksamhet eller liknande verksamhet som är brottslig eller där brottsligt förfarande ingår till en inte oväsentlig del eller används för tillfälliga sexuella förbindelser mot ersättning.

I fall då hyran skall betalas i förskott för längre tid än en månad gäller vad som anges i första stycket 2 endast om hyresgästen dröjer med att betala den på kalendermånaden belöpande hyran mer än två vardagar efter månadens början eller, i fråga om hyran för första kalendermånaden under hyresförhållandet, efter förfallodagen.

Uppsägning av ett hyresavtal som gäller bostadslägenhet enligt första stycket 6 på grund av störningar i boendet får inte ske förrän socialnämnden underrättas enligt 25 § andra stycket.

Är det fråga om särskilt allvarliga störningar i boendet gäller vad som sägs i första stycket 6 även om någon tillsägelse om rättelse inte har skett. Vid sådana störningar får uppsägning av ett hyresavtal som gäller bostadslägenhet ske utan föregående underrättelse till socialnämnden. En kopia av uppsägningen skall dock skickas till socialnämnden. Vad som nu har föreskrivits om särskilt allvarliga störningar gäller inte om det är någon till vilken lägenheten har upplåtits i andra hand med hyresvärdens samtycke eller hyresnämndens tillstånd som åsidosätter något av vad som skall iakttas enligt 25 § vid användning av lägenheten eller inte håller den tillsyn som krävs enligt nämnda paragraf.

Hyresrätten är inte förverkad, om det som ligger hyresgästen till last är av ringa betydelse.

Sägs avtalet upp på grund av förverkande, har hyresvärden rätt till skadestånd. (Lag JB 12:42§)

3 Teorier och begrepp

I detta kapitel har vi för avsikt att presentera teorier och begrepp vilka skall hjälpa oss att tolka och förstå vår empiri.

3.1 Intressentanalys

I och omkring alla organisationer och grupper finns det olika intressenter med olika intressen. En intressent är en aktör vilken ser en fördel av att ha utbyte med en organisation/grupp. Tar vi socialtjänsten som ett exempel så finner vi intressenter så som klienter, politiker, anställda, frivilligorganisationer för att bara nämna några få. Alla dessa intressenter har olika krafter (intressen). Intressentanalys syftar till att identifiera hur intressenterna kan påverka organisationen, hur de påverkas av organisationens aktiviteter och även hur intressenternas attityder ser ut gentemot organisationen och dess mål (12Manage, 090402).

Intressenter har, vilket ovan nämnts, olika intressen därför har de också olika mål som de förväntar sig att organisationen skall uppfylla genom sitt arbete. Därav menar vissa forskare att organisationens mål formuleras genom en komplex process av förhandlingar mellan de olika intressenternas intressen och ledningen för organisationen (Abrahamsson/Andersen, 2005).

Genom att göra en intressentanalys kan vi se vad intressenten har för intressen i organisationen, makten och prioriteringarna hos denne. För att förtydliga detta kan ett kraftfältediagram göras och på så sätt kartlägga bland annat vad resultatet blir om ingenting görs i nuläget, listar de krafter som driver mot förändring och de vilka motsätter sig en förändring samt hur dessa krafter kan minskas eller ökas. Idén är att en organisation är en dynamisk balans av dessa motsatta riktningar och för att en förändring skall uppstå måste de drivande krafterna överväga (12Manage, 090402).

Vi har valt att använda oss av intressenteorin för att kunna förstå hur olika intressen kan styra och forma en organisation och dess mål, i det här fallet den vräkningsförebyggande gruppens arbete. Vi kommer även att använda oss av valda delar ur organisationsteori för att ytterligare kunna fördjupa och förklara begrepp så som mål, makt och ledning.

3.2 Organisationsteori

Begreppet organisation och dess betydelse varierar beroende på definitionen av ämnets studieområde, men ett huvuddrag är att de utvecklats för att uppnå mål. Ett viktigt begrepp är struktur i organisationsteori, utan struktur finns det nämligen ingen organisation. Struktur i organisationsssammanhang syftar till den abstrakta organiseringen av sociala relationer. Med detta menas organisationsformen, det vilket utgör verksamheten så som till exempel regelverk, föreskrifter och roller (Jackson/Carter 2002).

Inom organisationsteorin står två olika ansatser mot varandra, rationalistisk organisationsteori och systemteori. Den rationalistiska organisationsteorin säger att en organisation bildas utifrån en huvudmans bestämda mål. Det är denna huvudman vilken genom ledningen styr både ursprungliga samt framtida mål för organisationen och omgivningen ses endast som en yttre kraft. Målen formar organisationens struktur. Organisationer undersöks genom att studera målen för de organiserade handlingarna. Systemteorin tycker inte att detta är ett tillräckligt underlag då de menar att målen påverkas av

ledningen och sin omgivning. Mål uppstår som resultat av processen inom organisationen. Organisationen ses som beroende av sin omgivning. För att påvisa detta beroende och dess påverkan på organisationen använder man sig av bland annat intressentmodellen. Denna visar till exempel att huvudmannen inte har en överordnad betydelse, utan likställs med övriga intressenter. Ledningens uppgift i en organisation blir den att medla mellan de olika intressenternas intressen så att de fortsatt vill vara kvar i koalitionen. Intressentmodellen i systemteoretisk mening syftar främst till att kunna beskriva hur mål uppstår i organisationer (Abrahamsson/Andersen, 2005).

Det finns flera olika teorier om varför en organisation får en viss struktur. De flesta av dessa har menat på att organisationsstrukturen är objektiv, självklar och att strukturen styr handlingarna. Poststrukturalismen har utmanat detta, den menar att det inte finns några verkliga strukturer vilka skapar ordning, det är konstruerandet av ordning vilket skapar struktur. Skapande av ordning är individens försök att göra världen begriplig, därför är struktur subjektivt (Jackson/Carter 2002). Det bör därför inte finnas rätt eller fel, men vissa förklaringar eller vissa personers förståelse har ändå större inflytande än andras vilket beror på makt. Om en viss förklaring får "rätt" innebär inte detta att så är fallet eller att den egna förståelsen därför ändras. Det beteende vilket individer i organisationer har behöver alltså inte betyda delad förståelse, det kan vara effekten av en maktrelation. Anledningen till varför man ändå kan ha en gemensam förståelse förklaras med begreppet intersubjektivitet. Med intersubjektivitet menas inte överenskommelse av betydelse, utan att man är överens om det eftersträvade resultatet. Således kan samarbete ske för att nå olika mål även om processen är densamma.

Inom organisationsteorin är makt inte ett begrepp vilket diskuteras i särskilt stor utsträckning, makt definieras istället i begrepp som auktoritet (Jackson/Carter 2002). Auktoritetsbegreppet används när man talar om företagsledare, vilken är den som delegerar och organiserar arbetarna och dess arbete. Auktoritet blir således förmågan att påverka verksamhet och beslut, med andra ord besitta makt över andra (Flaa/Hofoss, 1998). Äganderätt är ett djupt etablerat begrepp och med detta menas makten att göra vad du vill med det du äger. Är du med i till exempel en organisation där det du äger är något andra vill ha, befinner du dig genast i en maktposition till dessa andra. Dock är det viktigt att förstå att en aktörs makt inom ett system aldrig blir ett statiskt fenomen (Flaa/Hofoss, 1998). Till exempel kan det vara så att den vilken kan påverka verksamheten inte är den som besitter äganderätten eller tvärtom. Makt, ledning och styrning är nära sammankopplade begrepp, de handlar allihop om inverkan och påverkan på verksamheten och organisationen. Med hjälp av dessa begrepp synliggörs vem som besitter makt, men också maktstrategier inom organisationer (Flaa/Hofoss, 1998).

Det finns ett flertal olika former av styrning och här berör vi endast målstyrning vilken är en direkt och generell styrning. Direkt i meningen att den säger vilket/vilka mål som skall uppnås och generell i meningen att den inte talar om exakt med vilka medel målet skall nås. Denna typ av styrning ger större flexibilitet i de underordnade aktörernas arbetssituation och används i syfte att öka effektiviteten. Denna typ av styrning förekommer naturligtvis sällan i en renodlad form, utan används oftast i kombination med till exempel budgetstyrning. Budgetstyrning är en indirekt form av styrning vilken är vanlig i offentliga organ, man tilldelas/ar en viss summa pengar till verksamheten utefter organisationens planering och beslut (Flaa/Hofoss, 1998). När det gäller ledarens eller ledningens betydelse för effektiviteten/måluppfyllelsen så visar det sig att det har varit svårt att bevisa detta vetenskapligt (Abrahamsson/Andersen, 2005). I många ledarskapsteorier förutsätts istället att

ledarskap och ledning har mycket stor betydelse och därför är en central faktor vid skapandet av effektivitet. Andersen (2005) menar istället på att det är rimligare att anta att ledningen endast är en intern faktor av många, vilken tillsammans med externa faktorer avgör organisationens effektivitet.

4 Metod

I detta kapitel kommer vi redogöra för vårt tillvägagångssätt gällande metod, litteraturgenomgång, urval och insamlad data. Vi kommer även att redogöra för begreppen validitet och reliabilitet.

4.1 Kvalitativ metod

Ett sätt att undersöka verkligheten är att systematiskt använda sig av kvalitativ metod för att på så sätt samla in data. Larsson (2005) menar att metodens styrka är att den strävar efter att studera personer i sitt sammanhang och därav minskar risken att reducera personer till enstaka variabler. Vi har valt att använda oss av den kvalitativa metodens semistrukturerade intervju. Det vilket skiljer en forskningsintervju från ett vanligt samtal är den metodologiska medvetenheten om frågeformer och den fokusering på samspelet som uppstår mellan forskaren och respondenten. Skillnaden finns även i att kritiskt granska det vilket respondenten säger (Kvale, 1997). Den kvalitativa semistrukturerade intervjun innebär att utgå från teman och därifrån bilda förslag till frågor. Den semistrukturerade intervjun kan ses som ett mellanting mellan den strukturerade med färdiga frågor och den ostrukturerade mer narrativa intervjun.

4.2 Litteraturgenomgång

Den litteratur vilken vi har använt oss av har vi fått fram genom att söka på sökord så som vräkning, hemlös, bostadslös, intressentteori, makt, organisation, bostadspolitik via databaserna: Libris, Illumina, Socialstyrelsen, Statens offentliga utredningar, uppsatser.se, Google och Google scholar. Vi har även fysiskt sökt böcker på Stadsbiblioteket i Borås och på Högskolan i Borås. Många av ovan nämnda databaser har inte gett oss resultat, då det visat sig att vräkningsbegreppet kopplat till något av de andra sökorden varit näst intill obefintliga.

4.3 Urval

Då vi valt att belysa det vräkningsförebyggande arbetet i Borås Stad föll det sig naturligt att samla vår empiri från några av gruppens medlemmar. Det vräkningsförebyggande arbetets operativa grupp och styrgrupp är sammansatt med representanter från olika arbetsområden inom Individ och familjeomsorg (IFO). Även en projektpartner, ett kommunalt bostadsbolag, har en representant med i den operativa gruppen samt en i styrgruppen. Tanken var att det kommunala bostadsbolaget skulle redogöra för hyresvärdsperspektivet på det vräkningsförebyggande arbetet, men då de villkorade sin medverkan i studien var vi inte villiga att kompromissa. För att få hyresvärdens perspektiv på det vräkningsförebyggande arbetet valde vi en privat hyresvärd som respondent i studien, denna är således inte projektpartner men dock samarbetspartner.

Våra respondenter har varit fyra företrädare från socialtjänsten samt en hyresvärd. Med hänsyn till att antalet respondenter är få kommer vi inte mer ingående beskriva dem genom att ange kön, ålder eller titel i den löpande texten. Detta för att så långt som möjligt värna respondenternas anonymitet i enlighet med de vetenskapsetiska riktlinjerna. Vi har även i den löpande texten gjort omskrivningar på ord av mer dialektal karaktär och uttryck vilka kan vara signifikanta för en viss person med avsikt att värna anonymiteten.

4.4 Datainsamling

Kvale (1997) sammanfattar de upplägg vilket han anser krävs för den kvalitativa metodens forskningsintervju. Dessa sju stadier är följande: tematisering, planering, intervju, utskrift, analys, verifiering och rapport.

Inledningsvis satt vi med på ett arbetsmöte för den vräkningsförebyggande gruppen där vi genom förstudie/observation fick underlag till hur våra frågeställningar skulle formuleras. Utifrån frågeställningarna sammanställde vi teman vilka kom att användas som stimulusmaterial vid våra intervjuer, något vi kommenterar senare i texten. Samtliga intervjuer spelades in på en handy-recorder för att på så sätt få en bättre materialinsamling och mer detaljerade citat, något vilket Larsson (2005) menar ger en bra grund när analysen skall genomföras. Vi var båda med vid intervjutillfällena, en av oss hade huvudansvaret att hålla i intervjun medan den andra stödantecknade utfall något skulle hända med inspelningstekniken. Vi var medvetna om att en "två mot en situation" uppstod, vilket kunde ha medfört att respondenten hamnat i underläge, dock var inte detta något vi observerade. Det vilket för oss blev tidskrävande var att överföra ljudmaterialet till text, det vill säga transkribera det insamlade datamaterialet. Efter transkriberingen av datamaterialet påbörjades sammanställningen av det empirin gett oss. Förutom datainsamlingen, vilken skedde vid de fem semistrukturerade forskningsintervjuerna, gjordes alltså en datainsamling vid ytterligare ett tillfälle i form av förstudie/observation av ett arbetsmöte.

Till vår intervjuguide har vi valt att arbeta med teamatisering kring våra frågeställningar och på så sätt kunna plocka fram de begrepp vilka vi har att förhålla oss till i studien. Vi har till våra respondenter lämnat ut teman vilka fungerat som stimulusmaterial. På så sätt ges respondenten tid att tänka igenom det intervjun kommer att handla om, men samtidigt blockeras inte denne genom färdiga frågor då dessa alltför mycket kan komma att styra respondentens svar (Larsson, 2005).

Inför genomförandet av våra semistrukturerade intervjuer träffade vi våra respondenter personligen, presenterade oss och vårt uppsatsarbete samt bokade upp en intervjutid. Därefter skickade vi e-post med bekräftelse av tid, teman, instruktioner om hur intervjun kommer att gå till samt hur det insamlade materialet kommer att hanteras. De har även ombetts att avsätta en timmas tid för intervjun. Miljön under en intervju är viktig att ta hänsyn till för att respondenten skall känna sig trygg och inte störas av för mycket nya intryck. Därav har samtliga intervjuer ägt rum på respondentens hemmaplan, det vill säga, deras kontor. En av respondenterna ville ta del av det transkriberade materialet, för att säkerställa att det som sades uppfattades på det sätt det var tänkt. Självklart fick respondenten möjlighet till detta, men valde att inte återkomma med några synpunkter.

4.5 Reliabilitet och validitet

Med reliabilitet menas att en studies resultat skall vara tillförlitliga. Om samma metoder och samma syfte använts i två olika studier så skall dessa ge likvärdiga resultat, då är resultaten tillförlitliga. Reliabilitetskravet på en kvalitativ studie är inte det samma som för en kvantitativ studie eftersom denna inte syftar till att generalisera utan exemplifiera (Svenning, 2003). Våra resultat kan inte generaliseras till att gälla vräkningsförebyggande arbete på alla platser bland annat eftersom gruppens sammansättning är unik, gruppen är nytillsatt och alla kommuner ser olika ut. Genom att belysa till exempel maktaspekten i denna specifika grupps arbete kommer våra resultat däremot kunna ge exempel på hur det kan se ut vid vräkningsförebyggande arbete. Validitetskravet är dock det samma för både en kvalitativ som

för en kvantitativ studie. Med validitetsbegreppet menas att undersöka det man faktiskt ämnade att undersöka. Det blir då till exempel viktigt att intervjufrågorna fångar in det vilket de avser att göra. Validitet handlar i en kvalitativstudie också om förmågan att tolka och ifrågasätta sina resultat och även om att kunna presentera dem så att en läsare tydligt kan se vad studien vill belysa. Kvale (1997) menar att validitet handlar om undersökarens hantverksskicklighet (Larsson, 2005). Genom vår nuvarande hantverksskicklighet kommer vi att tolka och ifrågasätta vår empiri samt framställa detta så att du som läsare kan följa vårt tillvägagångssätt och våra tankar.

4.6 Bearbetning och analys av materialet

Den metodstrategiska ansatsen vi har för avsikt att använda oss av i vår studie är en kombination av både induktiv och deduktiv metod. Induktion innebär att ur ett antal observationer i verkligheten göra generaliseringar vilka leder till teori. Deduktion går istället från teori till hypoteser som testas på verkligheten. Denna kombination kallas abduktion (Larsson, 2005). Ansatsen ger oss således möjlighet att använda teoretiska begrepp, vilka vi redan inledningsvis visste att vi kunde använda oss av, samtidigt som vår empiri har fått styra valet av teoretiska begrepp. Att använda denna kombination anser vi gynnar förståelsen och förklaringen av vår empiri.

Innan intervjutillfällena påbörjades visste vi att makt var ett begrepp vilket vi ville använda oss av. Det föll sig sedan så att vi valde intressentanalys som teori, detta är en form av maktanalys vilken vi fann användbar i förhållande till vår empiri. Utifrån vad vi tidigare tänkt men också utifrån vad empirin gav oss valde vi även att titta på några organisationsteoretiska begrepp. Även där fanns makt och en variant på intressentanalys med kallad intressentmodellen, vi valde också ut begreppen ledning och målsättning.

När vi fastställt ämnet för vår studie började vi att fundera kring frågor vilka vi önskade få ett svar på. Vi kom fram till att vi var intresserade av att se hur och om makt påverkade det vräkningsförebyggande arbetet, vem det gynnar och hur ett sådant arbete kan skapa långsiktig förändring. Vi avsåg ta reda på detta genom intervjuer. Vi ville skapa ett samtal kring begreppen vilka intresserade oss genom att följa respondenternas resonemang och tankar. Svårigheten i detta ligger i att behålla tråden samtidigt som vi följer respondenten. Vi valde den semistrukturerade intervjun för att kunna skapa detta samtal. Utifrån våra frågor valde vi sedan ut lämpliga teman, dessa blev; gruppens organisation, roll, profession, makt, förebyggande, begrepp, ekonomi och bostadspolitik

Tematiseringen användes för att ge respondenterna en känsla om vad vi tänkte samtala kring vid intervjutillfället. Vi använde också dessa som ledord för oss själva under intervjutillfället. Innan varje intervjutillfälle diskuterade vi sinsemellan vad vi skulle fokusera kring och skrev ner detta i stödords form, detta för att samla fokus och för att inget skulle glömmas bort. Vi gjorde även så inledningsvis vid intervjutillfällena att vi förklarade för respondenterna att den ena av oss skulle ha huvudansvaret för intervju samt att den andre kunde komma att ställa frågor om denna tyckte att det var befogat. Vi kunde således med hjälp av vad respondenten sade, följa upp trådar samtidigt som vi behöll fokus på våra teman.

Efter varje intervju överfördes det inspelade materialet till en hårddisk, därifrån lade vi upp intervjuerna som filer på en hemsida känd endast för oss. Detta för att vi båda skulle ha tillgång till filerna från våra hemdatorer. Vi delade på uppgiften att transkribera intervjuerna. Vi lyssnade och läste igenom även varandras transkriberingar för att försäkra oss om att

utskriftena blivit korrekt gjorda. Genom att göra på detta sätt ökades kunskapen om vår empiri ytterligare.

När alla intervjuer var gjorda och transkriberingen var klar satte vi oss tillsammans och bearbetade empirin. Vi använde oss av våra teman vid bearbetningen och markerade således de stycken vilka kunde knytas an till dessa teman. Efter att alla teman markerats i texten sammanställdes den för att kunna ge en mer tydlig och enhetlig bild av vad empirin hade gett oss. Utifrån sammanställningen började vi arbeta fram den text och de citat som nu står under rubriken Analys. Vi valde att använda temana som underrubriker i analysen för att tydliggöra den röda tråd vilken funnits under hela uppsatsarbetet. Dock omarbetade vi temana för att bli tydligare rubriker samt att anpassa dessa till våra frågeställningar. Dessa teman blev således efter bearbetning rubrikerna; Organisation och makt, Roll i organisationen, Ledning, Hur gynnas de olika intressenterna, Sekundära bostadsmarknaden, Förebyggande samt Bostadspolitik.

Analysen av innehållet i intervjuerna har skett i flera led, från det att intervjun gjordes via samtal oss emellan, lyssning, transkribering, tematisering av text och till sist sammanställningen. Alla skeenden lika viktiga för förståelsen och den fördjupade kunskapen om vår empiri. Citaten vilka sedan fann sin väg in i den slutgiltiga analysen har bearbetats för att göras mer läsvänliga men vi har naturligtvis inte ändrat dem på ett sådant sätt att innebörden påverkats. Vilket vi tidigare under urval redogjort för har vi ändrat dialektala uttryck samt vissa uttryck för att så långt som möjligt ge våra respondenter anonymitet.

4.7 Forskningsetiska krav

Vi har i vår studie tagit hänsyn till de vetenskapsetiska kraven om respondenter, samtycke, sekretess samt kravet om nyttjande (Vetenskapsrådet, 2002). Vi har inför varje intervju när vi bokade tid, via e-post samt i samband med intervjutillfället upplyst våra respondenter om vilka vi är, varför vi gör studien, varför vi bett dem att vara vår respondent, hur materialet kommer hanteras och att deras personer kommer att avidentifieras så långt det är möjligt. Vi har även upplyst respondenterna om att då studien handlar om en liten grupp och dess organisation kan det för den vilken känner till gruppen vara möjligt att urskilja personer var vi inte kan garantera full anonymitet. När det gäller det insamlade materialet, i första hand det inspelade och därefter det transkriberade, upplystes respondenterna om att, utöver oss som författare samt vår handledare, bara våra opponenter har möjlighet att ta del av materialet. De fick även information om att materialet efter avslutad kurs kommer att förstöras.

5 Resultat och Analys

I detta kapitel kommer vi att redogöra för insamlad empiri under rubrikerna: Roll i organisationen, Organisation och makt, Ledning, Hur gynnas de olika intressenterna, Sekundära bostadsmarknaden, Förebyggande samt Bostadspolitik.

5.1 Roll i organisationen

Syftet med vår studie är att titta på den vräkningsförebyggande gruppens organisation och funktion. Vid första anblick såg gruppen ut att vara en enhet men vid vidare efterforskning klarades att det rörde sig om två projekt vilka gått samman. Utifrån historiken om vilka Socialstyrelsen (2008) ser som de naturliga aktörerna att hantera frågan om vräkning på lokalnivå faller rollen på socialtjänsten. På detta sätt menar forskare att vräkningsproblematiken per automatik blir ett individuellt problem, då socialtjänstens uppdrag i första hand är att arbeta kring individen (Hansen Lofstrand, 2007). Socialstyrelsen anser att socialtjänsten inom sin ordinarie verksamhet möter de klienter vilka utsätts för vräkning. Därav blir det naturligt att Socialnämnden i Borås Stad är ägare av projektet vräkningsförebyggande arbete i Borås. Det unika i det vräkningsförebyggande arbetet i Borås är att ett av de kommunala bostadsbolagen även de beviljats stimulansmedel för att kunna bedriva ett vräkningsförebyggande arbete. Socialtjänsten och bostadsbolaget är således projektpartners och ingår i den vräkningsförebyggande gruppens båda nivåer, styrgruppen och den operativa gruppen. Projektet har även samarbetspartners som övriga kommunala bostadsbolag, privata hyresbolag, enskilda hyresvärdar samt Kronofogdemyndigheten.

Projektet har samlat medverkande från olika delar av socialtjänstens Individ och familjeomsorgsverksamhet vilka genom samverkan skall ge en bred kompetens. Vi bad våra respondenter beskriva sin roll i gruppen. Vi beskriver detta inledningsvis för att du som läsare skall få en bild av vad och hur våra respondenter arbetar.

”Jag jobbar ju då som samordnare för projektet och har ett övergripande ansvar för den operativa gruppen. Samtidigt sitter jag med i styrgruppen för att förmedla mellan dem. Sen har jag ju huvudansvaret för att aktualiseringar funkar, att vi hanterar ärendena, prioriterar ärendena utifrån den prioriterings ordning vi har bestämt och sorterar ärendena. Ser till att de som inte skall behandlas utav gruppen att de går vidare dit de ska.” (medlem ur operativa gruppen)

”Det är jag som sköter alla kontakter ute, tar första kontakten, gör hembesök och samordnar kontakten med vad som krävs. Är det rådgivning eller behöver jag kontakta barn och familj eller kontakt med ekonomigruppen. Jag gör ett första hembesök och är ingen hemma lämnar jag ett brev så ringer de upp mig förhoppningsvis. De flesta, 9 av 10 gör det, hör av sig om dom inte är hemma och utifrån det samtalet går vi vidare. Syftet är att göra en första kontroll av vad som krävs här, vad det är som behövs för att vi skall kunna gå vidare i ärendet.” (medlem i operativa gruppen)

”Syftet är väl att jag som ekonomihandläggare ska föra in den kunskapen i gruppen, att ta ställning eller bedömningen av ekonomiskt bistånd. X träffar dem ju första gången initialt och sen kommer jag ju in i andra hand om det är lite grövre problematik än att de klarar det själva, då går jag in och vi har samtal och kollar deras ekonomi. Finns det utrymme för dom själva att fixa det? Finns det speciella hänsyn ur barnperspektivet som vi jobbar utifrån, för att inte ställa barnen på bar backe. Det är ju typ den typen av bedömning som jag är med i och kan, har, viss delegation att ta hyresskulder, upp till fyra månader tror jag att det är innan det ska upp till min överordnad eller till utskottet då.” (medlem i operativa gruppen)

”Ja det är ju att representera barn och familj, alltså barn perspektivet framför allt. Det är ju därför jag finns med för att jag ska vara ett led in i vår organisation, barn och familjs organisation. X är ju alltid ute på de första besöken och får X inte tag på personen i fråga läggs ett brev i brevlådan och kontaktar de inte X så brukar X ringa till mig. Då skickar jag brev utifrån barn och familj att det har kommit till vår kännedom. Det är ganska skarpt brev, utifrån att den och den paragrafen ska barnen växa upp under trygga förhållanden och att de ska kontakta oss och då brukar de faktiskt ofta höra av sig. Då blir det en annan sak för då vet de ju att sociala myndigheterna har uppmärksammat.” (medlem i operativa gruppen)

5.2 Organisation och makt

Vilket vi tidigare nämnt finns inom det vräkningsförebyggande arbetet i Borås flertalet intressenter inom samma organisation/grupp, utifrån teorin kan intressenter i en grupp ha olika intressen men ändå dela det gemensamma målet. Det gemensamma målet i projektet är att förhindra vräkning och på så sätt klara boendet för individen. Vilka olika intressen kan då finnas inom denna grupp om vi tittar på socialtjänsten som helhet och hyresvärdarna? Vi tänker oss att socialtjänsten arbetar med det vräkningsförebyggande arbetet för att säkra individens boende, minska risken för social utsatthet, för att Socialstyrelsen önskar det, minska sociala kontrakt, komma närmare hyresvärdarna, att motverka hemlöshet och/eller att i det långa loppet spara socialnämndens pengar. Hyresvärdens intresse av att delta i arbetet kan vara att stötta sina hyresgäster genom att erbjuda hjälp, det kan vara ett sätt att få in hyran, komma närmare socialtjänsten, minska avhysningar och/eller för att göra ekonomiska vinster. Vi har givit exempel på ett flertal möjliga intressen vilka kan ligga till grund för viljan att delta i projektet. Här är ett par citat från empirin som exemplifierar intressen och attityder.

”När man tittar på pengar så blir det ju... både mänskligt lidande förstås men ... men pratar vi politiska termer så kostar det ju mycket” (ang. om man inte skulle arbeta förebyggande sagt av medlem i operativa gruppen)

”Det här samarbetet att jobba förebyggande det är ju mer att lösa skulder så att hyresvärdarna får in sina pengar” (medlem i operativa gruppen)

”Hyresvärdarna upplever att det är en väg in i kommunen, som en del säger det är enklare när man vet vart man ska vända sig” (medlem i operativa gruppen)

Utifrån intressentteorin ser vi att den gemensamma processen vilken leder till målet att förhindra vräkning kommer att uppfylla ett flertal av intressenternas intressen. Detta påverkar även om det upplevs fruktbart att stanna kvar i samarbetet eller inte. Dessa skilda intressen och attityder påverkar aktiviteterna inom gruppen delvis för att den enas intresse kanske inte kan uppfyllas utan att ett annat intresse får stå tillbaka men också beroende på attityder. Frågan blir på vilket sätt gruppen påverkas och vems intressen det är som blir styrande. Tidigare forskning pekar på att det i samverkansprojekt är viktigt med en tydlig ansvarfördelning mellan intressenterna för att tredje man inte skall komma i kläm (Nordfeldt, 2007). Låt oss med hjälp av begreppet makt belysa detta vidare.

Vems intressen styr? Om vi använder oss av begreppet äganderätt vilket innebär makt att göra vad man vill med det man äger, så ser vi att hyresvärdarna äger lägenheterna som hyresgästerna är i behov av. Det är makt över hyresgästerna men också makt i förhållandet till socialtjänsten. Detta på grund av att i de fall där hyresgästen inte kan leva upp till de krav vilka hyresvärderna ställer behöver alltså socialtjänsten gå in som garant för att undvika en vräkning. Detta gynnar inte socialtjänstens intresse att minska sociala kontrakt, men väl hyresvärdens intresse om att få hyror inbetalda. Det gynnar även individen vilken får behålla sitt boende och det övergripande målet att förhindra vräkning. I och med beviljandet av ett sekundärt boende upprättas en arbetsplan där socialtjänsten villkorar insatsen, vilket också medför ett maktförhållande.

Inom en organisation är dock inte en aktörs makt ett statiskt fenomen. Inom organisationer finns en rad försök till olika strategier, vilket vi berörde i teoriavsnittet, för att påverka och förändra maktförhållanden. Socialtjänstens strategier kan ligga i att försöka påverka hur hyresvärderna arbetar gentemot hyresgäster vilken kan komma att stå inför hot om vräkning. Genom samverkan ges tillgång till de olika intressenternas kulturer och kan därigenom öka förståelsen för hur maktförhållanden kan förändras. När vi frågar om maktförhållanden i det vräkningsförebyggande arbetet beskriver respondenterna makten i organisationen och maktförhållandet mellan de olika intressenterna på följande sätt.

”Vad menar du då? Makt?” (hyresvärd)

”Ja makt, det, beror på hur man definierar ordet. Men hyresvärderna är den som sitter med makt. Och vi blir, tycker jag, en fixargrupp för att få in hyror till hyresvärderna.” (medlem i operativa gruppen)

”Fast i och för sig jag har inte märkt några maktförhållanden utan mer den där naturliga makten då att det är X som ska vara samordnare. Om man nu kan kalla det för makt eller om det bara ligger i X roll som samordnare. Men annars har jag inte märkt några maktförhållanden i gruppen faktiskt. Som sagt vi är starka personer allihop, så att man för sin talan och man skulle kunna tänka sig att hyresbolaget skulle kunna ha det utifrån att det faktiskt är de som har lägenheterna men jag tycker att det är en väldigt bra dialog i vår grupp och det är klart att ibland blir det koalitionskurs, genom att hyresbolaget har sin politik och vi har... och jag har ju mitt perspektiv.” (medlem i operativa gruppen)

*”Hyresbolaget de har en viss makt, de har ju alltid sista ordet egentligen.”
(medlem i operativa gruppen)*

Makt känns vid och beskrivs olika av olika respondenter. Makt är ett mycket laddat ord och detta kan vara en av anledningarna till att inte benämna makt som just makt eller att slå ifrån sig att makt ens är en betydande faktor. Den subjektiva upplevelsen av intervjuerna är att respondenterna blev väldigt besvärade av ordet makt. Det finns en medvetenhet hos respondenterna om att maktaspekten finns i organisationen, men det är besvärande att prata om det. Detta observerade vi genom respondenternas sätt att sluta sig, både verbalt och via kroppsspråket. Vi tror att om vi hade gjort en omskrivning av makt som begrepp hade vi fått en friare reaktion.

Vi har hitintills beskrivit socialtjänsten som en intressent gentemot andra intressenter, men även inom socialtjänstens Individ och familjeomsorg finns fler intressenter så som vuxen, ekonomi samt barn och familj. Mellan dessa intressenter finns en sekretess vilket medför att de olika delarna inom socialtjänsten inte kan prata med varandra obehindrat. Vi har till exempel funnit tankar i gruppen om att det finns en brist i handläggningen av ekonomiärenden vilket gör att individer kan hamna i hyresskulder trots att de har en ekonomihandläggare. Den vräkningsförebyggande gruppen önskar ett bättre samarbete så att detta kan förhindras. Följande citat handlar om två av respondenternas syn på varför det ser ut på detta sätt.

”Vet inte, vet inte, vågar inte säga det, nej. Men det är helt klart att vi skulle kunna ändra på det med ett samarbete det tror jag.” (medlem i operativa gruppen)

”Nä hade jag vetat det så hade vi nog inte haft så många sociala kontrakt kan jag tro” (medlem i operativa gruppen)

I det sista citatet finns också en tanke om att bristen i handläggningen på ekonomi är en anledning till sociala kontrakt. Vi kommer att återkomma till frågan om sociala kontrakt längre fram i analysen.

5.3 Ledning

Den rationalistiska organisationsteorin menar att ledaren och ledningen är av stor betydelse när det gäller fastställandet av mål och därmed också när det gäller att se till att målen uppfylls. Systemteorin menar att mål skapas i interaktion med omgivningen och organisationens intressenter och att effektivitet också av den anledningen inte kan utläsas genom att endast titta på organisationens uppsatta mål. Poststrukturalismen menar att målen etableras och kan delas av många genom den intersubjektiva upplevelsen och att makt kan vara ett effektivt medel för att nå dit man har för avsikt att nå.

Inom den operativa gruppen är roll fördelningen tydlig, de vet vilka deras arbetsuppgifter är och upplever att samordnaren samordnar. Däremot önskar vissa att det vråkningsförebyggande arbete tydligare behöver definieras uppifrån. När frågan gällde vad styrgruppen gör och deras betydelse för den operativa gruppens arbete upplevdes detta inte tydligt.

”Lite osäkert för mig där faktiskt. Jag har väl också ställt mig själv den frågan. Från början har väl de... och vi lämnar väl en del frågor till dom det gör vi ju... till styrgruppen... det gör vi men jag är ganska osäker faktiskt på vad de har för roll.” (medlem i operativa gruppen)

”Till styrgruppen tar vi ärenden där... eller om vi liksom tycker att vi kör fast med sånt som har betydelse i hur vi skall behandla andra ärenden sen så är det kan man ta upp de ärendena där. Sen att... (paus)... har det tagits upp sånt som vi har känt varit bekymmer med utifrån att hyresbolaget är med i projektet då och vi har ju även en representant i den operativa gruppen från hyresbolaget där, ja, om man kan säga det, kulturella skillnader utifrån socialtjänstens roll och hyresvärdens roll då. Såna ärenden, såna diskussioner kommer upp där.” (medlem i operativa gruppen)

”Nja de... finns någonstans i periferin” (medlem i operativa gruppen)

”Ja, vi gör det vi ska göra och vi får lov att hitta vår egen form på egen hand. Det känns som så i alla fall, vi jobbar under eget ansvar.” (medlem i operativa gruppen)

Det vi ser utifrån vår empiri är att styrgruppen i form av sin ledning inte upplevs påverka arbetet i någon större utsträckning. Någon respondent upplever detta som problematiskt och att det inte gynnar arbetet i gruppen medan andra upplever det som att de givits ansvar och stor flexibilitet. Ovanstående citat kan upplevas både skrämmande och roande men detta behöver inte betyda att gruppen är ineffektiv på grund av styrgruppens osynlighet. Istället är detta ett tecken på att vår empiri kanske stödjer Andersens (2005) tes om ledning och måluppfyllelse, det vill säga att ledningen inte påverkar gruppens effektivitet i någon större utsträckning. Styrgruppens huvudsakliga uppgift består i att medla mellan de olika intressenternas intressen och på så sätt medverka till att samarbetet förblir. Att styrgruppen upplevs osynlig kan också bero på att de sköter arbetet på ett smidigt och effektivt sätt.

5.4 Hur gynnas de olika intressenterna

Intressentteorin säger oss att olika intressen innefattar olika mål vilka de förväntar sig att organisationen skall uppfylla genom sitt arbete. Med olika intressenter i det vräkningsförebyggande arbetet finns flera vinnare sett till den kostnadseffektivitet arbetet medför.

”Kostnadseffektivt är det ju aldrig att vräka någon om man bara tittar gentemot kostnader, det kan jag aldrig tänka mig. En som blir vräkt och behöver samhällets stöd för att lösa tillfälligt boende kostar ju massor av pengar. Förutom att det är en dyr kostnad för hyresvärden. Nu vet jag inte exakt vad deras summor är för en vräkning eller avhysning, men det kostar ju pengar för dem och för samhället att ta hand om det här sen. Jag menar att handlar det om att när man väl kommer in på ett socialt kontrakt, kanske haft en placering, är det barnfamilj kanske man fått tagit en placering på ungarna. Eller är det ensamstående och man får hyra in dem på bostadshotell eller behandlingshem i väntan på att man ordnar en bostad så är det ganska dyrt. Så ur ekonomisk synpunkt är det nog sällan försvarbart. Pedagogisk kanske i enstaka fall för de som skiter i det mesta möjligtvis det. Men ur lidande så är det ju inte heller försvarbart att avhysa någon.” (medlem i operativa gruppen)

Naturligtvis är hyresvärdarna angelägna att få in hyra från sina hyresgäster men det vräkningsförebyggande arbetet har även inneburit att de har fått någon inom socialtjänsten att vända sig till. En annan viktig fördel, vilken hyresvärden har utav det vräkningsförebyggande arbetet, är att socialtjänsten går in och tar över hyresgästens förbrukade kontrakt och gör om detta till ett socialt kontrakt. Följande citat visar på fördelarna med att gruppen finns.

” Vi utnyttjar det nog mer, vi försöker vara mer lyhörda om det är någon barnfamilj försöker vi vända oss till dom (syftar på den vräkningsförebyggande gruppen) och kanske låta dom bo kvar i sin lägenhet fast med ett socialt kontrakt. Så får man se om dom kan sköta sig under en viss tid och så kan dom få tillbaka sitt kontrakt, men då är det ju på grund av att Borås Stad tar över kontraktet. Detta för att hyresgästen ska få bo kvar annars var vi ju väldigt... hade dom störningar och betalningsanmärkningar så var vi ju inte intresserade av att behålla hyresgästen. Men nu kan man göra det som prov istället och då blir det ju bättre för hyresgästen också. Så att dom får nog mer chans, en extra chans får dom.” (hyresvärd)

Kronofogdemyndigheten finns även med som en samarbetspartner och har varit med initialt när projektet startade upp för att ge en bild av problematiken. Gruppen har en önskan om ett utökat samarbete. Historiken visar att en vräkning är mycket kostsam för Kronofogdemyndigheten var vid de har mycket att tjäna på ett samarbete. Socialtjänsten vinner genom samarbete kunskap om hur myndigheten arbetar för att kunna utveckla den egna verksamheten mer effektivt.

” Vi i operativa gruppen känner att vi gärna skulle vilja ha tätare samarbete med Kronofogen. Eller åtminstone träffas och diskutera finns det andra arbetssätt, skulle vi kunna göra på något annat sätt, hur agerar vi inför en avhysning och hur ser deras regelverk ut? Man tänker på hyror det är en prioriterad skuld och hur det ser ut gentemot att man har införsel på lön och hur räknas det och lite sådana grejer.” (medlem i operativa gruppen)

”Kronofogden har ju vi, de är ju tacksamma att den här gruppen har kommit till, vad jag förstår. Om man kan få dem till att bromsa upp sin handläggning lite grann vid de ärendena vi håller på att jobba i. För Kronofogden har ju stora vinster att tjäna på att slippa avhysa människor.” (medlem i operativa gruppen)

5.5 Sekundära bostadsmarknaden

När vi tittar på de sociala kontrakten isolerat kan vi tycka att hyresvärdarna är de stora vinnarna genom de sociala kontrakten. Av den empirin vi fått till oss måste vi nog hålla med den respondent vilken uttryckte att detta kan ses som en andra chans för hyresgästen att behålla sitt boende och komma tillrätta med det vilket orsakat skälet till en aviserad vräkning. Dock blir det tydligt att det här finns ett maktförhållande mellan hyresvärderna vilken tillhandahåller boende, klienten vilken har behov av boende och socialtjänsten. Sahlin (2007) har i sin forskning funnit att det samarbete mellan socialtjänst och hyresvärdar vilket förekommer i flera kommuner i syfte att minska hemlöshet i själva verket endast resulterar i fler specialkontrakt och fler hemlösa.

Det är på individnivån den verkliga vinsten med det vräkningsförebyggande arbetet kan ses, det vill säga minskat mänskligt lidande. Synen och tankarna om de sociala kontrakten, den sekundära bostadsmarknaden, är blandad.

” Nej jag, alltså det, vi får ju, socialtjänsten får ju en dubbel roll. Dels ska du stödja en människa eller en klient och sen ska du vara hyresvärd, å andra sidan. Så först ska du hjälpa dem och sen ska du stå och hota dem med hyran här ”du, sköter du dig inte får du inte bo här” och sen tar du vänster handen och ger dom lite pengar till hyran. Alltså, det går inte ihop riktigt för mig.”(medlem i operativa gruppen)

”Vi har runt 160 sociala kontrakt här i Kommunen och det fungerar väldigt bra med våra hyresvärdar och samarbetet. Problemet är att få ut dem på eget kontrakt, man fastnar i systemet. Man kommer inte ut beroende på att man inte tar tag i sina ekonomiska bekymmer. Man fortsätter att dra på sig skulder och hyresvärdarna ställer krav på det att så fort du kommit in i hyresförhållandet så skall du sköta din ekonomi. För de gör samma prövning som man gör till ett eget kontrakt. Då tittar man på det från att man inledde andrahandskontraktet och framåt, men fortsätter man att dra på sig tv-licens, underhåll och bokklubbsskulder och allt vad det är så får man inte ta över det egna kontraktet. Så det gör ju att många fastnar i systemet och hyresvärdarna ställer ju också krav att har de en tidigare hyresskuld så ska du betala av din tidigare hyresskuld. Det är inte lätt om man går på försörjningsstöd eller har en väldigt låg pension. Fast

den här andra biten med tillsyn och störningar har vi inga större bekymmer. Där tror jag vi har stort förtroende hos de hyresvärdar vi samarbetar med och att de tycker det funkar. Vi tar bra hand om våra hyresgäster och hyresvärdar och även när det strular att vi avslutar boendet.” (medlem i operativa gruppen)

Ett av målen för den vräkningsförebyggande gruppen är att minska de sociala kontrakten vilka finns i Borås Stad. Detta är något de så här långt i projektet inte har kommit igång med. Faktum är att den vräkningsförebyggande gruppen har medverkat till att teckna nya kontrakt för att motverka vräkning.

”Det fokus som vi i den operativa gruppen haft är ju ändå det vräkningsförebyggande, att vi skall jobba med de så att de inte blir av med sin lägenheten att de slipper att komma till oss. Däremot i projektet, det vräkningsförebyggande arbetet har vi haft några kontrakt där vi har fått ta över för att det har varit så stor problematik att hyresvärden inte har gått med på att den här personen får stå kvar på kontraktet.” (medlem i operativa gruppen)

” Vi har ju gjort så nu i vissa familjer att vi har tagit över kontraktet ifrån hyresvärden. Det har vart ett krav från hyresvärdens sida annars skulle familjen bli avhyst. Då har ju Kommunen gått in och tagit över det sociala kontraktet och i det sociala kontraktet har vi gjort en arbetsplan. Så då blir det ju mer strukturerat med mål om att man ska ha kontakt en gång i månaden där man ska diskutera personens livssituation. Det blir ju faktiskt att man följer personen i ett halvt år eller familjen då, och då vet vi ju, klarar dom sig eller klarar dom sig inte? Behöver dom mer hjälp eller inte? Så det är ju fruktbart tänker jag, det är ett vettigt sätt fast nu ska vi ju minska dom sociala kontrakten det finns ju med i målet. Så att det blir ju lite gropigt, men vad har vi för alternativ? Att dom ska bli avhysta?” (medlem i operativa gruppen)

Den sekundära bostadsmarknaden omfattar dock inte alltid hyresgäster vilka är aktuella för vräkning på grund av störningar. Detta utifrån att hyresvärden helt enkelt inte är intresserade av att ha kvar dem som hyresgäst.

”Oftast så är det ju det att är det hyresskulder så går det ju att kompensera, att betala av skulden så får de bo kvar, men med störning är de svårare. Har de hållit på och stört i ett halvår då vill vi ju gärna bli av med dem, då är vi inte intresserade av att ha kvar dem. Vi har skickat varningsbrev, vi har pratat med dem och det blir liksom inte bättre. Så att en störning vill vi inte ha kvar utan bli av med. Så den fullföljer vi oftast när det är störningar, men en hyresskuld det är ju bättre att få in våra pengar och hyresgästen får bo kvar och får hjälp med sin ekonomi och lägga upp en plan.” (hyresvärd)

Målet att minska de sociala kontrakten under projekttiden ses inte av alla som ett mål möjligt att uppnå.

”Nej inte idag, jag tror att de blir fler. Det var några politiker och några högre tjänstemän som bestämde för några år sedan att vi har alldeles för många människor på förmedling och så minskade man dem ganska mycket och många av dem har vi fått arbeta med nu. Det funkar ju inte, de har ju inte förmågan att fixa det själva.” (medlem i operativa gruppen)

Även om socialtjänsten har som mål att minska de sociala kontrakten är deras möjligheter begränsade så länge hyresvärdens attityd gällande dessa inte förändras. Om socialtjänsten säger nej till att gå in i det sekundära hyresförhållandet kommer detta troligen resultera i kostnader vilka överskrider den faktiska hyreskostnaden i form av tillfälligt boende. Till detta skall även läggas vad en vräkning innebär för den enskilde i ökat mänskligt lidande.

5.6 Förebyggande

Tidigare forskning kritiserar socialtjänsten för behovet om att göra om personer vilka har problem kring sitt boende till klienter för att personen på så sätt bättre skall falla in i det kommunala problemlösningssystemet. Från vår empiri har vi funnit att gruppen inte har haft den strävan utan tvärtom arbetat utifrån att så långt som möjligt stödja personen utan att den blir att betrakta som en klient. Detta har dock medfört svårigheter i dokumentation då socialtjänstens system bygger på klientarbete. Vilket gör att mycket av gruppens arbete inte kan dokumenteras med anledning av att personerna inte är klienter i den bemärkelsen att de har berättigats ett bistånd. Detta innebär även att gruppen får svårigheter i att påvisa vad de gör och mäta förändring, vilket är viktigt för att legitimera sin existens och på så sätt implementeras i den ordinarie verksamheten.

”Jag vet inte riktigt vad det är vi gör egentligen för det dokumenteras ju inte, jag menar man ser inte att vi gör det. Om vi har det här sociala kontraktet då har vi skrivit en utredning, det blir en verkställighet och man kan gå in och föra journalanteckningar där i verkställigheten. Då går det att mäta sen från a till ö, att nu fick de socialt kontrakt 1 januari och nu är vi här i juni, vad hände här, ser vi någon förändring?

Jag menar att går vi in och gör sådan här insatser utan att dokumentera så är det ingen som vet vad vi gör, det sker en förändring men varför sker det en förändring? Finns inte det dokumenterat så finns det inte. Fast det är ju så in tutat att man inte får lov att dokumentera om det inte finns ett ärende eller hur? Så är det, finns det inget ärende får man inte lov att dokumentera mer än man får göra i en förhandsbedömning. ” (medlem i operativa gruppen)

Då projektet inte varit i gång under så lång tid är det en gemensam åsikt att de hitintills i stor utsträckning fått ägna sig åt, vad de betecknar som, brandkärsutryckningar och inte kommit igång med det förebyggande långsiktiga arbetet.

”Senaste halvåret har det varit väldigt mycket brandkårsverksamhet om man kan uttrycka sig så. Ju mer vi betar av här ju närmare kommer vi den punkten då vi kan börja fundera i de termerna; förebyggande.” (medlem i operativa gruppen)

”Det blir ju lite akut in med hyran och sen en uppföljning någon gång efteråt, men jag tror ju inte att det är något varaktigt förändringsarbete vi håller på med, det tror jag inte.” (medlem i operativa gruppen)

En av våra respondenter menar att det vräkningsförebyggande arbetet i Borås Stad inte skall vara rädda för att titta på andra projekt vilka har erfarenhet av långsiktigt förändringsarbete, exempel på detta kan vara en boendestödande funktion.

”Vi kanske inte skall uppfinna hjulet en gång till, varför inte ta över ett bra koncept. Då kan vi arbeta med dem som återkommer dom varit sen vi startade gruppen och nu får vi tillbaka dem återigen med stora hyresskulder. Oj, vad händer där emellan? Det är ju inget förändringsarbete då är det punktinsatser. Men så får man ju inte glömma att när vi startade var det mycket akuta lösningar och då var man ju tvungen att lösa det för det var ju många som var på väg att avhysas. Då blev lösningen att gå in och betala deras hyror. Och vissa tog vi över kontraktet på och som vi arbetar med fortfarande som har sociala kontrakt nu. Där vi har möten en gång i månaden och där vi har samtal. Men jag vet inte om det skulle vara lämpligt här i Borås att det skulle funka att man arbetar med boendestöd, men jag tror ju det. Att man har en genomförandeplan att det här generera ett eget kontrakt. Och så jobbar man faktiskt jätte enkelt, har du betalat din hyra, har du gjort det här och de här kontakterna har du gjort det. Det är mycket att frigöra individens egna resurser men också få dem att förstå, det blir ju pedagogiskt det också. Hur prioriterar man sin ekonomi, att köpa cigaretter det är viktigt, det ligger överst eller att resa till hemlandet. Då kanske det är första prioriteringen och så kommer hyran här nere men om du inte får någon lägenhet utan du blir vräkt vad händer då. Att få människor att börja tänka så. Det var ju ett väldigt praktiskt arbete och det tror jag kan skapa förändring.” (medlem i operativa gruppen)

Ett samarbete vilket inte kommit igång som det var tänkt är att konsument rådgivningen i Borås Stad skulle vara samarbetspartner och erbjuda ekonomisk rådgivning i de ärenden vilka aktualiseras hos gruppen. Tidigare forskning har påvisat behovet av rådgivning och en lånebuffert under tiden som individen tar tag i sin ekonomiska situation (Flyghed, 2000). Detta rör sig i första hand om ärenden vilka har egna tillgångar och resurser för att på egen hand lösa sin situation. Ytterligare ett förslag inom gruppen är att frysa den aktuella hyresskulden under tiden socialtjänsten är inne och arbetar fram en lösning.

”Det är ju mer utifrån ett långsiktigt perspektiv att de här människorna som hamnar i det här får möjlighet att prioritera om i sin ekonomi.” (medlem i operativa gruppen)

” Jag skulle vilja att från ett ärende blir aktualiserat i gruppen, att vi kan frysa skulden där och få ett antal månader för att jobba med det. Gå igenom problematiken i familjen utan att det håller på att ticka på avgifter för varje hyra, men dit hän har vi ju inte kommit. Utan det rinner ju på och det är Kronofogde och allt möjligt som jagar så att skulderna stiger och det känns väldigt stressigt att lösa ett stort problem. Jag tycker inte att det blir bra lösningar alla gånger.”
(medlem i operativa gruppen)

I empirin har vi funnit förslag på förändringsarbete utanför gruppen vilket skulle gynna det vräkningsförebyggande arbetet. Ett av de kommunala bostadsbolagen bedriver ”Boskolan” något vilket upplevs positivt av våra respondenter. Verksamheten innebär att bostadsbolaget bjuder in ungdomar vilka har sitt första hyreskontrakt och går igenom vad som förväntas av dem som hyresgäster. Respondenterna har även förslag om att ”Boskolan” skall omfatta fler målgrupper och bedrivs av fler hyresvärdar då kunskap om skötseln av sitt boende inte bör ses som självklar.

”De har unga hyresgäster som har sitt första hyreskontrakt och så har de en Boskola. Det är ju att jobba förebyggande, man tar upp problemen innan det uppstår.” (medlem i operativa gruppen)

”Om man nu tar en familj från en annan kultur som inte förstår det här att i Sverige måste man betala sin hyra den sista varje månad. Gör man inte det så släpar man efter då kan man bli avhyst till slut om det upprepas. Man förstår liksom inte det att ”jaja men jag betalar ju”. Ja, men du betalar den tionde månaden där på och då kan det räcka med att man upplyser dem om det.” (medlem i operativa gruppen)

”Det är väl i hur som introduceras i det svenska. Jag tycker vi är dåliga på att introducera dem. Bostadsbolaget har ju en sån kurs för ungdomar, bo kurs, där de får lära sig just det här, hur viktigt det är med grannar, sköta betalningar, hyror och räkningar. Vi har pratat om att varför inte ha en sån kurs för människor från andra kulturer, men X från bostadsbolaget har inte fått gehör. Men jag tänker att på nått vis så måste man ju introduceras om man kommer från Somalia, man kanske inte förstår att det är jätteviktigt att betala sina hyror i tid och är det ingen som talar om det så förstår man ju inte det.” (medlem i operativa gruppen)

5.7 Bostadspolitik

Från empirin har vi funnit att det i Borås i dag råder en tuff bostadsmarknad då de finns få lediga lägenheter och att hyresvärdarna är hårda i sin bedömning av hyresgäster i ett allt mer vinstinriktat klimat, något vilket även tidigare forskning visat (Solum-Faeste, 2008). Det vräkningsförebyggande arbetet blir således viktigt för att inte hamna utanför bostadsmarknaden. Ett av våra teman i intervjumallen var bostadspolitik sett utifrån yrkesrollen.

”Vilken bostadspolitik? Nä... det är, jag menar det är ju en besvärlig situation att det finns så få lägenheter. Och det gör att dom här hyresgästerna som strular måste vara väldigt rädda om sin bostad. Kommer dom utanför systemet så är det näst intill omöjligt att komma in igen, så som det ser ut nu. Då får du hitta en lite mindre hyresvärd som inte kollar så noga eller som kan förbise och titta lite mer på skulden. Är det bostadsrelaterade skulder eller är det andra skulder? Dom här stora bostadsbolagen och även de kommunala bostadsbolagen, dom är ju lika hårda som dom privata när det gäller att komma in, har du skulder så får du ingen lägenhet. Jag kan väl önska utifrån den rollen jag sitter på att de kanske kunde titta på vad det är för skulder som finns. Jag menar att är det tv-avgifter som inte betalats i evinnerligheter har det någon påverkan hur man betalar sina hyresfakturor? Eller om det är underhållsstöd, jag tycker inte att det påverkar boendet speciellt mycket och hur man sköter det. Har man haft en enskild firma och kört den eller kursat och dragit på sig personliga skulder för att man har försökt ta tag i sin situation och sen är man utestängd från hyresmarknaden. Jag tycker det är lite hårt faktiskt. Om man kan säga att det har med bostadspolitiken att göra och det kan man. Sen hade jag väl önskat att det funnits fler bostäder och fler billiga bostäder.” (medlem i operativa gruppen)

”Jag har inte funderat i de banorna utan tar man det utifrån yrkesrollen så är det ju bara att gilla läget, hur är det idag; hur löser vi problemen. Sen om Borås har någon speciell bostadspolitik, jag vet inte. Rent allmänt så är det ju ett problem att alla, eller att hyresrätter försvinner mer och mer och blir bostadsrätter, men det är ju på en annan nivå liksom. Det är ju oerhört svårt för någon ung människa eller ny på, ute att få tag i ett boende, om man inte har kontakter och pengar. Hyresvärdarna är ju jättetuffa med kreditvärdighet och annat, men det är ju ett allmänt samhällsklimat kanske, men det är tufft.” (medlem i operativa gruppen)

På frågan gällande hur bostadspolitiken i Borås Stad ser ut menar en av respondenterna att frågor kring boende inte är på agendan jämfört med andra städer och upplevs därav som mindre viktig. Respondenten ser med oro på detta då mycket av den sociala problematiken kan kopplas samman med boendesituationen.

”Dels så är ju inte bostadsfrågan upp på agendan på samma sätt som i andra städer, det är ju inte lika viktigt. Från barn och familjs sida har man kanske sett under en jättelång period att det är ett bristfälligt boende som familjen har, att de är trångbodda. De har många barn och att det skulle behöva ske en förändring. Fast då är det ju i och för sig IFO ekonomi som arbetar med boendefrågor hittills. Har man då inte sett att ”den här personen har haft betalningsföreläggande sen

nolltvå” och inte gjort någonting åt det utan bara betalat när personen söker eller ansöker om stöd för att betala sina hyresskulder och man återkommer hela tiden då är ju inte boendefråga viktig, eller hur? Vem är det som ska göra den viktig? Det måste ju komma från politikerna eller från vår grupp, att vi kan lyfta boendefråga så att den kommer upp på agendan. Att det blir någonting man börjar diskutera just att har man inte ett bra boende för det med sig mycket annat också. Jag tänker att om vi kopplar in familjeterapeuter som ska arbeta i en familj som är fem personer i en tvåa. Det är inte så lätt att arbeta med förändringsarbeten när man har... det hänger ju ihop allting. Så de borde nog ge lite mer fokus på boende frågan.” (medlem i operativa gruppen)

När empirin summeras gällande bostadspolitik finner vi att det i Borås Stad finns en avsaknad av lägenheter framför allt av större modell och med en rimlig hyresnivå. Hamnar individen utanför bostadsmarknaden är det näst intill omöjligt att ta sig in igen något vilket även tidigare forskning pekar på (Flyghed 2000, Turner, 2000, Sahlin, 2007). Ett annat problem som lyfts upp är att hyresvärden inte gör någon skillnad i vad skulden kommer av när de bedömer betalningsförmågan. Detta kan ses som en bostadspolitisk fråga utifrån det sociala ansvar de kommunala bostadsbolagen förväntas inneha.

6 Slutdiskussion

I det här kapitlet kommer vi att sammanfatta våra resultat baserat på vår analys samt ge uppslag utifrån vårt perspektiv till förbättring/förändring.

6.1 Är det vräkningsförebyggande arbetet gynnsamt, för vem och varför?

Då det finns flera intressenter i det vräkningsförebyggande arbetet finns det också flera aspekter på för vem och varför arbetet är gynnsamt. Vår empiri har visat att arbetet förmodligen gynnar alla projektparter ekonomiskt det vill säga hyresvärdar, socialtjänsten och Kronofogdemyndigheten. För att en koalition skall bestå krävs att de olika intressenterna upplever att de får mer än de behöver ge. Att samarbetet ger ekonomiska vinster är naturligtvis en fördel vilken ingen kan/vill motstå. Tittar vi på det vräkningsförebyggande arbetet ur de berörda individernas perspektiv torde det vara ett mycket gynnsamt arbete att bedriva då det minskar mänskligt lidande. Vi har inte haft de berörda individernas perspektiv i fokus i våran studie men utifrån samtal med respondenterna uppfattar vi att de allra flesta blir lättade när de erbjuds hjälp.

Det vräkningsförebyggande arbetet utifrån socialtjänstens aspekt är att rädda boendet för den enskilde personen och på så sätt förhindra det mänskliga lidandet. Det gynnar också socialtjänsten i ett långsiktigt ekonomiskt perspektiv då socialtjänsten inte behöver stå för kostnader så som tillfälligt boende eller placeringar av barn. Ur ett barnperspektiv kan förstås att en av målgrupperna för det vräkningsförebyggande arbetet i Borås Stad är just barnfamiljer. Vi har förståelse för att de i sitt projekt måste begränsa sig i omfattning och då prioritera särskilda grupper. Dock känns det märkligt att i det vräkningsförebyggande arbetet välja bort den grupp där de flesta vräkningar sker, män mellan 25-45 år.

Vi lever i dag i ett samhälle där vi har en så kallad marknadsanpassad bostadsmarknad vilken således styrs av marknaden och kapitalet. Det blir därav förstäligt att hyresvärderna bedriver en verksamhet vilken skall generera vinst. Hyresvärdarna är naturligtvis gynnade av det vräkningsförebyggande arbetet då det är ytterligare en chans för dem att få in sin hyra, oavsett om personen löser det på egen hand eller med hjälp av socialtjänsten. Ytterligare något vilket kan ses som gynnsamt för hyresvärderna är i de fall där socialtjänsten går in och står för kontraktet. Socialtjänsten blir därav en garant för att hyran betalas och inga störningar sker. Sett ur ett bredare perspektiv med de förutsättningar en vräkt har att komma in på bostadsmarknaden är detta något vilket även måste ses som gynnsamt för den enskilde. Även socialtjänsten gynnas då det är mer ekonomiskt att den enskilde tillåts behålla det egna boendet. Dock motverkar ett sådant resonemang ett av projektets mål, att minska de sociala kontrakten, samtidigt som det finns en fara i att den enskilde fastnar i denna form av boende och inte kan återta sin plats på den reguljära bostadsmarknaden.

6.2 Hur ser maktförhållandena ut när det gäller vräkningsförebyggande arbete?

Med hjälp av begreppet makt har vi belyst vems intressen det är som ges företräde och varför. Då intressenternas makt styr organisationens aktiviteter är detta ett mycket viktigt område att titta på. Detta för att medvetandegöra hur beslut fattas, hur maktförhållandena kan påverkas och vad det innebär när det gäller att nå uppsatta mål.

Tidigare forskning pekar på att det finns ett tydligt maktförhållande mellan hyresvärdarna och socialtjänsten eftersom hyresvärdarna har ägarmakt över bostäder vilka socialtjänsten är i behov av. Våra respondenter har bekräftat detta förhållande även om alla inte ser det som

problematiskt eller ens vill kännas vid faktumet. Detta faktum kanske inte kan undvikas men måste synliggöras och diskuteras. Socialtjänsten har inte verktygen att lösa boende problematiken utan behöver samverka för att lyckas. Kommunen kan inte styra över privata hyresvärdar, men kan synliggöra Gruppen för att så tidigt som möjligt kunna fånga upp personer vilka är i behov av stöd och hjälp. De kommunala bostadsbolagen uppfattas av både forskare och våra respondenter som lika tuffa och vinstinriktade som de privata bolagen. Kan och vill kommunen ändra på detta genom tydliga ägardirektiv och hur skulle det påverka det vräkningsförebyggande arbetet i gruppen? Vi beskrev tidigare i teorin att maktförhållanden inte bör ses som statiska utan att de kan förändras genom strategier. Makt torde påverka hur och om målen uppnås det vill säga inverka på gruppens möjligheter och dess effektivitet. Makt ser vi därför som ett oerhört viktigt och utvecklande begrepp för gruppen. Ett tydligt exempel på makt gäller frågan om sociala kontrakt. Hyresvärderna kan villkora ett fortsatt boende genom att kräva att socialtjänsten tar över kontraktet, ett så kallat socialt kontrakt. På detta sätt läggs ansvarsfrågan över på socialtjänsten.

I det sekundära boendet finns också ett maktförhållande, då boendet beviljas utifrån särskilda förutsättningar. Empirin visar att det finns en kritik om att socialtjänsten går in med både piska och morot. Ett sekundärt boende innebär även att besittningsskyddet försvinner för den enskilde, socialtjänsten kan således avsluta boendet om den enskilde inte följer den upprättade arbetsplanen

Forskarna menar att allmännyttan måste ta tillbaka sitt sociala ansvar och kunna tillhandahålla ett boende för alla. Men kommer ändå inte maktförhållandet mellan den enskilde och hyresvärderna, oavsett privat eller kommunal, vara bestående? Så länge någon har något som någon annan vill ha finns ett maktförhållande.

6.3 Hur kan arbetet utvecklas och på sikt skapa en förändring?

I mångt och mycket handlar bristande betalning av hyra om okunskap. Kulturella skillnader om när och hur betalning av hyran skall ske är en anledning vilken empirin bekräftar. En lösning upplevs vara tydlig information redan under introduktionen till det svenska samhället. Även ungas okunskap om hur hyran skall betalas och hur de förväntas uppträda i sitt boende för att inte störa, menar respondenterna bör förändras. Detta utifrån att de upplever att många unga inte har fått med sig kunskapen hemifrån om hur ekonomin skall skötas. Respondenterna är mycket positiva till ett av de kommunala bostadsbolagets initiativ, "Boskola". De upplever att det är ett bra förebyggande arbete som bedrivs och önskar att fler hyresvärdar skulle följa samma goda exempel. De ser också gärna att arbetet utvidgas till att gälla även andra grupper i samhället. Vår slutsats är att fler hyresvärdar kan/bör göra mer inom den egna organisationen i preventivt syfte.

Ett möjligt sätt för hyresvärdarna och Kronofogdemyndigheten att visa att de menar allvar när de säger sig vilja arbeta vräkningsförebyggande är att under en avhysningsprocess frysa skulden. Detta skulle innebära att inga fler avgifter fördes på den tidigare skulden tills dess att socialtjänsten kunnat arbeta igenom ärendet.

Något vi funnit i empirin och vilket vi finner beklagligt är att de vilka uppbär försörjningsstöd kan samla på sig hyresskulder utan att någon reagerar. Här ställer vi oss frågan vad detta beror på och hur de kan förändra arbetet så att situationen inte uppstår. Den operativa gruppen har uttryckt en önskan om samarbete med Ekonomi frågan är bara nu vem

som tar ansvar för att en förändring kommer till stånd. Något vilket kan försvåra samarbete mellan socialtjänstens olika delar, utan samtycke från klienten, kan vara sekretessen.

Det övergripande målet med det vräkningsförebyggande arbetet är att förhindra hemlöshet, detta finns strukturerat på flera plan. Socialstyrelsen har fått uppdraget av regeringen och har genom att dela ut stimulansmedel fått kommunerna att starta ett arbete på lokalt plan. Socialstyrelsen har sett socialtjänsten som den naturliga handläggaren i det vräkningsförebyggande arbetet från samhällets sida. Detta innebär per automatik att vräkningsproblematiken blir ett individuellt problem, då socialtjänsten arbetar utifrån den enskilde. Skall arbetet vara effektivt för att få bukt med den utslagning av individer från bostadsmarknaden, vilken är följden av en vräkning, måste frågan flyttas högre upp och få en annan agenda.

Vi har funnit av vår empiri att myten om att allmännyttan finns till för alla, är just en myt. De kommunala bostadsbolagen bedrivs i samma anda som de privata, med vinstintresse. Det har istället ålagts socialnämnden att tillhandahålla boende till dem vilka av olika skäl inte får tillgång till den reguljära bostadsmarknaden. Fokus kan inte ligga på att socialtjänsten genom den sekundära bostadsmarknaden skall hålla med lägenheter. Bostadspolitiskt måste något göras, kommunen måste i sitt ägardirektiv få allmännyttan att återta sitt sociala ansvar och där arbeta med den frågan de kan bäst, boende.

Faktumet att Borås Stad i *Budgeten 2009* har som framtidsvision att erbjuda bostäder till alla känns just som en utopi så länge bostadsmarknaden inte kan tillhandahålla boende vilka folk faktiskt har råd att bo i.

7 Förslag till vidare forskning

Under denna rubrik presenteras tankar kring vidare forskning.

Under vårt uppsatsarbete har vi hittat fler teman vilka vi upplever vara intressanta för vidare forskning. I vår slutdiskussion lyfter vi fram att allmännyttan bör återta sitt sociala ansvar genom att tillhandahålla bostäder till alla sina kommuninvånare. Vidare forskning kan handla om hur allmännyttan kan hitta en ny väg tillbaka trots sin marknadsanpassning.

Ägande frågan om boende och hemlöshet både på kommunal samt statlig nivå bör ses över. Speciellt eftersom hemlöshetsproblematiken idag har ålagts socialnämnden trots att forskare menar att de inte har verktygen att lösa problemet.

Av vår empiri fann vi att det vräkningsförebyggande arbetet inte inkluderar den grupp vilken tidigare forskning funnit är de vilka står för den största delen vräkningar, ensamstående män mellan 25-45 år. Varför är det så och vilka konsekvenser får detta?

Den vräkningsförebyggande gruppen i Borås Stad har för avsikt att ta hjälp av forskare för att utvärdera arbetet efter avslutad projekttid. Något vilket vi ser som ett bra initiativ och en nödvändighet. Detta kan leda till positiva förändringar vilket ytterligare kan effektivisera gruppens arbete då avsikten är att implementera den i den ordinarie verksamheten.

8 Referenslista

Abrahamsson Bengt/Aarum Andersen Jon (2005): *Organisation – att beskriva och förstå organisationer*. Malmö: Liber.

Andersson Gunvor/Swärd Hans, (2007): *Barn utan hem – olika perspektiv*. Lund: Studentlitteratur.

Flaa Paul /Hofoss Dag mfl (1998): *Introduktion till organisationsteori*. Lund: Studentlitteratur.

Flyghed Janner (2000): *Vräkning –orsak eller verkan? En studie av marginellt boende i Runqvist/Swärd: Hemlöshet - en antologi om olika perspektiv och förklaringsmodeller*. Stockholm: Carlsson Bokförlag.

Hansen Lofstrand Cecilia (2007): "Vi är oerhört unika". *Träning i boende som åtgärd mot hemlöshet* i Hansen Lofstrand/Nordfeldt: *Bostadslös! Lokal politik och praktik*. Malmö: Gleerups Utbildning AB.

Jackson Norman/Carter Pippa (2002): *Organisations beteende i nytt perspektiv*. Malmö: Liber.

Kvale Steinar (1997): *Den Kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.

Larsson Sam (2005): *Forskningsmetoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.

Nordfeldt Marie (2007): *Bostadslöshetsarbete i fyra kommuner – boendetrappor, koalitioner och mellanrum* i Hansen Lofstrand/Nordfeldt: *Bostadslös! Lokal politik och praktik*. Malmö: Gleerups Utbildning AB.

Sahlin Ingrid (2000): *Den sekundära bostadsmarknaden och dess betydelse för 1990-talets hemlöshet* i Runqvist/Swärd: *Hemlöshet - en antologi om olika perspektiv och förklaringsmodeller*. Stockholm: Carlsson Bokförlag.

Sahlin Ingrid (2007): *Den sekundära bostadsmarknadens följder och förändring: En kvantitativ studie* i Hansen Lofstrand/Nordfeldt: *Bostadslös! Lokal politik och praktik*. Malmö: Gleerups Utbildning AB.

Solum-Faeste Anders (2008): *Hemlöshetsituationen i Borås – för de värst utsatta*. D-uppsats Göteborgs universitet.

Socialstyrelsen (2006 a) Hemlöshet i Sverige 2005. Omfattning och karaktär. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen (2006 b) Lokala hemlöshetsprojekt 2002-2005. Resultat, slutsatser och bedömningar. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen (2008) *Vräkningsförebyggande arbete – stöd till socialtjänsten och andra aktörer*. Stockholm: Socialstyrelsen.

SOU 2005:88 *Vräkning och hemlöshet – drabbar också barn. Utredningen om vräkning och hemlöshet bland barnfamiljer*. Stockholm: Statens offentliga utredningar.

Svenning, Conny (2003): *Metodboken*. Eslöv: Lorentz Förlag.

Sveriges rikeslag (2006): JB 12:42§ (hyreslag)

Turner Bengt (2000): *Hemlöshet och bostadspolitik för alla* i Runqvist/Swärd: *Hemlöshet - en antologi om olika perspektiv och förklaringsmodeller*. Stockholm: Carlsson Bokförlag.

Elektroniska källor

Borås Stads Budget 2009 (Hämtades 090409)

<http://www.boras.se/kommunledning/ekonomi/budget.4.633e5e10039748abd7fff54897.html>

Ds 2004:41: *Ekonomiskt utsatta barn*. Socialdepartementet, regeringskansliet. Stockholm. (Hämtades 090325)<http://www.regeringen.se/sb/d/209/a/28419>

Kronofogdemyndigheten (Hämtades 090331)

http://www.kronofogden.se/nyheterpressrum/nyheter/2009/nyheter2009/farrebaransomberorsa_vvrakningar.5.69ef368911e1304a625800016155.html

Nilsson Rolf (Hämtades 090408)

<http://rolfnilsson.blogspot.se/okategoriserad/den-gemensamma-lognen-om-hemloshet-2>

Vetenskapsrådet (2002): *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Vetenskapsrådet. (Hämtades 090320)

http://www.vr.se/download/18.7f7bb63a11eb5b697f3800012802/forskningsetiska_principer_t_f_2002.pdf

12 Manage (Hämtades 090402)

http://www.12manage.com/methods_stakeholder_analysis_sv.html

Bilaga

Brev till respondenter inför intervjun.

Hej!

När vi bokade in tid för intervjun xxx , utlovade vi att återkomma med lite mer info och här kommer den.

Som ett led i vår socionomutbildning ingår att under termin sex sammanställa en c-uppsats. Vi har valt att ägna vår studie åt att belysa den i Borås Stad Vräkningsförebyggandegruppens organisation och funktion.

Intervjun kommer att ta ca 1 timme och kommer att utgå från följande teman:

Gruppens organisation – roll – profession –makt

Förebyggande – begrepp – ekonomi – bostadspolitik

Intervjun kommer att spelas in, för att sedan transkriberas och därefter raderas. I studien kommer citat att avidentifieras för att så långt som möjligt ge er som respondenter anonymitet i studien.

Med vänliga hälsningar

Maria Kirilov tel xxx

Tune Ikatti tel xxx